

MINISTERIE VAN BINNENLANDSE ZAKEN

B. V. D.

Aan Zijne Excellentie de Minister
van Binnenlandse Zaken,
te
'S-GRAVENHAGE.

Bijlage(n):

Uw brief van:

Nr

Onderwerp:
De CPN en de Protesttocht
naar Kalkar.

's-Gravenhage. 23 september 1974
President Kennedylaan 25

Hierbij heb ik de eer Uwe Excellentie een rapport aan te bieden betreffende bovengenoemd onderwerp.

Een exemplaar van dit rapport zond ik aan Zijne Excellentie de Minister-President, alsmede aan de Ministers van Buitenlandse Zaken, van Justitie, van Economische Zaken, van Volksgezondheid en Milieuhygiëne, de Minister zonder portefeuille belast met aangelegenheden betreffende het Wetenschapsbeleid en het Wetenschappelijk Onderwijs en aan de Directeur-Generaal voor Openbare Orde en Veiligheid.

HET HOOFD VAN DE DIENST

DE CPN EN DE PROTESTTOCHT NAAR KALKAR

1. Op zaterdag 28 september a.s. zal, op initiatief van het Amsterdamse anti-Kalkar comité - waarin de Amsterdamse besturen van CPN, D'66, PvdA, PPR en PSP vertegenwoordigd zijn - een protesttocht naar het Westduitse Kalkar plaatsvinden. De tocht zal starten vanuit twee plaatsen: Nijmegen en Almelo. De groep uit Almelo zal onder andere langs het Ultra-centrifuge project gaan.
De centrale leuzen tijdens de tocht zijn:
  - afzien van verdere Nederlandse deelname aan het Kalkar-project;
  - stopzetting van het Kalkar-project;
  - intrekking van de wet Financiering snelle kweekreactor.
2. In de CPN is de voorbereiding en organisatie van de tocht het hoofdthema geweest van haar activiteiten gedurende de laatste maanden. Door de partijleiding is bij regionale besturen middels pamfletten, brieven en speciaal bijeengeroepen kadervergaderingen aangedrongen op de vorming van anti-Kalkar comité's in samenwerking met de ter plaatse in aanmerking komende politieke partijen. Deze comité's moeten door allerlei acties en propaganda zorgen voor een zo groot mogelijke deelname aan de tocht op 28 september.
3. De landelijke coördinatie van de partijactiviteiten rond de protesttocht is in handen van een lid van de dagelijkse leiding van de CPN, politiek secretaris van het partijdistrict Amsterdam en voorzitter van het Amsterdamse anti-Kalkar comité. Bij de vorming van comité's in het land kunnen de plaatselijke CPN-afdelingen een beroep doen op de steun van de Amsterdamse districtbestuurder tot voor kort lid van een afdelingsbestuur van de PvdA. In vrij veel plaatsen zijn anti-Kalkar comité's tot stand gekomen. In vele gevallen is hun activiteit afhankelijk van de inzet van de CPN-ers in het comité.

4. Door de partijleiding wordt verwacht dat ongeveer 4000 personen aan de demonstratie zullen deelnemen. Men streeft er naar tenminste de helft ervan te laten bestaan uit CPN-ers. De verkoop van deelnemerskaarten schijnt overigens niet erg voorspoedig te verlopen. Van de ruim 5000 in de partij uitgezette kaarten bleken er half september pas enige honderden verkocht.

5. Hoofdmotief van de CPN-agitatie rond deze actie is het gevaar, dat West-Duitsland door middel van het in de reactor geproduceerde plutonium de beschikking zou kunnen krijgen over een eigen atoommacht. Deze nieuwe mogelijkheden voor het "Westduitse revanchisme", waartegen de partij reeds sinds jaar en dag ageert, wordt veel sterker geaccentueerd dan de risico's, die de radio-actieve afvalstoffen van de kweekreactor eventueel voor milieu en omwonenden zouden kunnen opleveren.

6. De CPN blijkt deze campagne bovendien aan te grijpen als een mogelijkheid om haar sinds 1964 geëntameerde politiek van eenheid met andere groeperingen nieuw leven in te blazen. Zij ziet de door de anti-Kalkar manifestatie gerealiseerde actie-eenheid met niet-communisten "aan de basis" als een grondslag voor verdere acties, zoals op het gebied van lonen, huren, werkgelegenheid en sociale voorzieningen.

20 september 1974.

Aan Zijne Excellentie de Minister
van Binnenlandse Zaken,
te
's-GR A V E N H A G E.

1.

1195.834

De CPN en de Protesttocht
naar Kalkar.

23 september 1974

Hierbij heb ik de eer Uwe Excellentie een rapport aan te
bieden betreffende bovengenoemd onderwerp.

HET HOOFD VAN DE DIENST

drs A. Kuipers.

Dit exemplaar bestaat uit 2 blz.

DE CPN EN DE PROTESTTOCHT NAAR KALKAR

1. Op zaterdag 28 september a.s. zal, op initiatief van het Amsterdamse anti-Kalkar comité - waarin de Amsterdamse besturen van CPN, D'66, PvdA, PPR en PSP vertegenwoordigd zijn - een protesttocht naar het Westduitse Kalkar plaatsvinden. De tocht zal starten vanuit twee plaatsen: Nijmegen en Almelo. De groep uit Almelo zal onder andere langs het Ultra-centrifuge project gaan.
De centrale leuzen tijdens de tocht zijn:
  - afzien van verdere Nederlandse deelname aan het Kalkar-project;
  - stopzetting van het Kalkar-project;
  - intrèkking van de wet Financiering snelle kweekreactor.
2. In de CPN is de voorbereiding en organisatie van de tocht het hoofdthema geweest van haar activiteiten gedurende de laatste maanden. Door de partijleiding is bij regionale besturen middels pamfletten, brieven en speciaal bijeengeroepen kadervergaderingen aangedrongen op de vorming van anti-Kalkar comité's in samenwerking met de ter plaatse in aanmerking komende politieke partijen. Deze comité's moeten door allerlei acties en propaganda zorgen voor een zo groot mogelijke deelname aan de tocht op 28 september.
3. De landelijke coördinatie van de partijactiviteiten rond de protesttocht is in handen van de heer M.J. HAKS, lid van de dagelijkse leiding van de CPN, politiek secretaris van het partijdistrict Amsterdam en voorzitter van het Amsterdamse anti-Kalkar comité. Bij de vorming van comité's in het land kunnen de plaatselijke CPN-afdelingen een beroep doen op de steun van de Amsterdamse districtbestuurder , tot voor kort lid van een afdelingsbestuur van de PvdA. In vrij veel plaatsen zijn anti-Kalkar comité's tot stand gekomen. In vele gevallen is hun activiteit afhankelijk van de inzet van de CPN-ers in het comité.

4. Door de partijleiding wordt verwacht dat ongeveer 4000 personen aan de demonstratie zullen deelnemen. Men streeft er naar tenminste de helft ervan te laten bestaan uit CPN-ers. De verkoop van deelnemerskaarten schijnt overigens niet erg voorspoedig te verlopen. Van de ruim 5000 in de partij uitgezette kaarten bleken er half september pas enige honderden verkocht.

5. Hoofdmotief van de CPN-agitatie rond deze actie is het gevaar, dat West-Duitsland door middel van het in de reactor geproduceerde plutonium de beschikking zou kunnen krijgen over een eigen atoommacht. Deze nieuwe mogelijkheden voor het "Westduitse revanchisme", waartegen de partij reeds sinds jaar en dag ageert, wordt veel sterker geaccentueerd dan de risico's, die de radio-actieve afvalstoffen van de kweekreactor eventueel voor milieu en omwonenden zouden kunnen opleveren.

6. De CPN blijkt deze campagne bovendien aan te grijpen als een mogelijkheid om haar sinds 1964 geëntameerde politiek van eenheid met andere groeperingen nieuw leven in te blazen. Zij ziet de door de anti-Kalkar manifestatie gerealiseerde actie-eenheid met niet-communisten "aan de basis" als een grondslag voor verdere acties, zoals op het gebied van lonen, huren, werkgelegenheid en sociale voorzieningen.

20 september 1974.